

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Ar adri és csanádi egyesült vasutak palotájában, földssint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Váluton.

Arad, május 10.

A mióta a kiegyezés létrejött, Deák Ferencz alkotása, a 67-es alaptörvények minden idők és körülmények között beváltak. Kormányok jöttek és mentek innen és túl, súlyos természetű válságok szakgatták meg a kormányzatok állandóságát s rendítették meg magát a társadalmat, de az államélet alapjait képező jogok tolytonossága soha egy pillanatra sem volt érintve. A viharok ereje a fundamentumot nem támadta, s épen azért a nemzet megerősödött s az ország fölvirult.

A most kitört válság azonban nem kormányválság többé, sőt nem is a liberalizmus válsága vagy más társadalmi vagy közgazdasági reformoké, hanem most már az a kérdés van élére állítva, hogy van-e joga a pápának az ő követe által a magyar belügyeket érintő kérdésekbe közvetlenül beavatkozni? és másodsor, hogy végrehajthatik-e a magyar kormány a kiegyezésben biztosított és államiségének alapfeltételét képező azon joga, mely szerint a belügyeibe történt sérelmes beavatkozás elleni tiltakozását külügyminisztérium útján megteheti?

E két kérdés közül, melyek különbben egymással szoros összefüggésben állanak, az első csak akademikus jelentőségű, a mennyiben a magyar miniszterelnök, mint olyan ünnepélyesen tiltakozott a parlamentben a pápai illetéktelen beavatkozás ellen, és a magyar állam és király jogait szabatosan körvonalozta. Hogy ezt a helyes és az ország törvényeiben gyökeredző jo-

got a szentszék és követe tagadja, sőt a külügyminiszter is a maga részéről eltérő nézetben van, mind addig nem bir aktualis fontossággal, amíg csak a külügyminiszter az ő saját külön álláspontjának az által nem akar érvényt szerezni, hogy megtagadja a magyar miniszterelnök tiltakozó jegyzékének elküldését.

Itt rejlik a helyzet nehézsége, mert ezt másképp elhárítani nem lehet, mint hogy a külügyminiszter enged, és elküldi a magyar kormányelnök jegyzékét. Ez azon elégtétel, melyet a közös külügyminiszternek minden körülmények között okvetlenül meg kell adnia, mert ezzel nem a megsértett kormányelnöknek, hanem a letagadott magyar alkotmányos jogoknak, a kettős monarchia alapjait képező törvények sérthetlenségének tartozik.

Hogy ezen kívül Bánffy Dezső báró a maga és kormánytársai részére esetleg még a Felség bizalmának más irányu megnyilatkozását is kérni fogják, az az ő dolguk, de az elégtétel ezen módjának szüksége fölött már eltérhetnek a nézetek, annélkül, hogy akármelyik is feltétlenül magának arrogálhatná az igazságot. Az ellenzék minden esetre egy ily nyilatkozat elmaradását fel fogná használni arra, hogy a kormányt a maga módja szerint kisebbitse, de hát ez ép ugy nem ártana a kormánynak, mint a hogy nem használ magának az ügynek.

Ep oly kevéssé áll most előtérben Kálnoky grófnak elégtételképen való viszsza lépése. Ha a király az adott viszonyok bölcs mérlegelésével szükségesnek tartja a 14 év óta buzgólkodó hű szolgáját a

rögtönös elbocsájtás keservétől s a körül csoportosuló érdekköröket az igazságszolgáltatás sértő egyoldalúságától megkímélni, ez elhatározása előtt a magyar kormány és parlamenti többség bátran meghajolhat, a nélkül, hogy bármit is tekintélyéből vagy erkölcsi reputációjából feladjon. Végre is Kálnoky a delegáczió tul hivatalában nem maradhat, mert oly világosan kitünt, hogy ő nem annyira a magyar király jogainak, mint inkább a monarchiában most főálló törvényes rend ellen harczoló Vatikán érdekeinek a védelmezője; oly annyira nyilvánvalóvá lett ez, hogy a magyar parlament többségének küldöttei elé nem léphet, annélkül, hogy feltűnő módon ne részesíttessék oly erkölcsi fenyegetésben, mely hivatalban maradását a képtelenségek közé utalja.

De mi fog történni akkor, ha Kálnoky grótot a legilletékesebb oldalról nem kényszerítik a magyar kormányelnök jegyzékének elküldésére? ha a magyar alkotmányos jogok és törvények magyarázata körül a magyar kormányelnökével szemben az osztrák klerikálisok és reakciónáriusoké fog érvényesülni, ugyanaz, a melyet Kálnoky is kifejtett a Bánffy báróhoz írott jegyzékében, s a mely épen abban találná legeklatansabb kifejezését, hogy megtagadtatnék az Agliárdi tulkapásai miatt átküldött tiltakozásnak címhez juttatása?

Ebben az esetben nem maradhatna meg a magyar kormány tovább a helyén, de nem találkoznék a magyar képviselőházban sem többség, mely ezen jogsérelem után az avval megalkuvó új kormányt tá-

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

„Ibsen Nóráját értem!“

Írta: Bogdánovits György.

Ah! a mig e szót kimondá a szegény Adél, mennyi este tölt el ezen előadás óta, a melyet a nemzeti színházban végig osodált, de föl nem foghatott. Hogy Nóra elhagyta hön szeretett férjét, gyermekei apját, kiért titkos anyagi gondokban élt, kiért hazudott, váltót hamisított!

— Absurdum! — így szóló Adél, midőn férjeoskéjét karon fogta és vele haza sétált.

E séta óta Adélnak Ibsen sem, Nóra sem járt az eszében. A háztartás nagy gond. Ki nem hiszi, ki ezt nem érti, az nem is vezetett soha házat.

A férj a hónap elején kiszabja a háztartási költséget, s az asszonynak azt be kell osztania.

Mennyi gondot ad ez! Az ezer apró igények, a naponta ötszöri tálatatás. Most ez kell, majd amaz!

A fehérműből a nagy mosás után ez hiányzik, az elromlott. A világítás rossz, itt kellene renoválás, a köntösök új után kiabálnak, a cselédek! ah! ne beszéljünk róluk! A leghumánusabb lélek is undort kap tőlük, ha éveken át látja ehüségtelen, haszonleső és durva, csalfa népet.

Bizony ezer dolga van egy jó nőnek. S így Adél is meglehetősen el lehetett foglalva, hogy nem vette észre, miszerint férjeoskéje naponta követelőbb, kimaradóbb, mint azeiótt. Csak az érintette Adélt kissé bántóan, hogy rossz gazdaszszonynak nevezte.

— Pénzt akarok félretenni, fürdőre kell mennem! — szóló ilyenkor neheztelő nejének.

Az asszony számolt, összéb huzta házat, de bizony ez gondal járt s még sem mutathatott fel megtakarítást. A férj azonban év végén átadott Adélnak ezer forintot.

Az első ezer forint! Mily öröm volt a szellemi munkás arczán, midőn így szóló: „Még sohasem volt egy darabban ezer forintom!“

— Istenem! szóló az asszony, nem vagyunk mi sem iparosok, sem korcsárosok, hogy mi pénzt szerezhesünk!

— És ha megbetegszem? Nem tudok írni? Mi lesz? Nem kell nekünk is egy ugynevezett Nothpfenning? a melylyel fürdőzhessem? Látod, hogy magad is belátod helyes gondolkodásomat. Nos, menj, vidd el e keservesen összegyűjtött ezer forintomat az első hazai takarékpénztárba!

Adél másnap el is ment az ezer forinttal. Gondosan betette tárczájába, de mivel még ő se be nem vitt, se ki nem vett pénzt a takarékpénztárból, hát nem tudta, hogy különféle takarékpénztár van.

Elérkezett szépen egy ház elé, tudta, hogy ott takarékpénztár, bankegyesület van.

Felvitte a pénzt, kis könyvet kapott róla, s hazavitte férjének.

A férj, mikor meglátta a kis könyvecskét, előbb megosókolta, azután nézte meg. Akkor látta, hogy az nem a hazai takarékpénztáré. Osszeszidta a feleségét, de azután megnyugodva mondá: hiszen ezer forintig csak hitelezhetünk az ily nagyszabásu s nevü bankegyesületnek.

Hónapok multak. Eljött a szép május elseje, s vele a kirándulási vágy. Ebéd előtt a férj gyöngyvirágot és ibolyát hozott nejének s így szóló: — Az idén elviszlek téged is fürdőbe! van pénzünk!

Behozták a levést. Jó szaga volt, a férj és Adél is éhesen ültek az asztalhoz. De a leveses tállal egyszerre behozták a bétfői lapot is, mely délben jelenik meg.

A leves forró volt, hát a férj a lapot élvezte előbb át.

Mikor a politikai ujdonságok után reátért a napi hírekre, egyszerre csak elvörösödött s felugorva így kiáltott: — Adél! melyik bankba vitted az én ezer forintomat?

A feleség elmondta melyikbe. Erre a férj dühösen, kétségbeesetten ordítani kezdett. Szidta a nejét, lustának, butának, vagyonpusztítóknak, s mikor Adél könnyes szemekkel csudálkozva kérdé, miért bántja, — odadobta neki a lapot.

Az a bank megbukott!

mogatni kész volna. De tisztességes magyar állam férfit sem igen vállalkoznék az ilyen örökség átvételére, melyhez csak a néppárt, a nemzetiségek és a feudál klerikális liga támogatása mellett meg-ejtett új választásokon mesterségesen össze-toborzott többséggel szolgálhatná a leg-rutabb és legádázabb reakciót, mely va-laha csak Magyarországon dult.

Valjon ki vállalkozhatnék erre a sze-repre mostani nevesebb államférfiaink kö-zül? Egyet sejtünk; ugyanazt, a ki a ki-egyezésben biztosított jogok fejlesztését tüzte ki ellenzéki politikájának alapjául, s a legutóbbi országgyűlésen mégis a magyar miniszterelnökkel szemben Ag-liárdit és — Kálnoky-t pártolta. Valjon ki lehet ez a kiváló, hazafias és minde-nekfelett elvű magyar államférfi, a ki a magyar hazát képes Rómának és Bécs-nek is egy bársonyszékért egyszerre el-adni? Nem mondjuk meg; találja ki az olvasó!

BELFÖLD.

A vizjogi törvény revizója. A földmivelés-ügyi miniszter tavaly törvényjavaslatot dol-goztatott ki a vizjogi törvény reviziójáról; a javaslatot gróf F e s t e t i c s Andor annak idején áttette véleményadás végett az igaz-ságügyi miniszterhez, a ki a törvénytervezet-nek jogi szempontból való megbirálásával G r e c s á k Károly szegedi királyi táblai bi-rót bízta meg. Grecsák a javaslatról terjedel-mes operátumot készített, a melyet tegnap adott át E r d é l y Sándor igazságügyminisz-ternek.

Az Agliardi-ügy. A „Vaterland“ állítólag bu d a p e s t i forrásból a következő szenzá-cziós hírt közli: A pápai nunciust ért in-zultusra vonatkozólag teljesen megbizható részről a következő, a tények teljesen meg-felelő értesítést veszszük: R a m p o l l a ál-lamtitkár a nunciara vonatkozó sértő és tel-jesen jogosulatlan kifejezések tárgyában, me-lyek Kálnoky gr. hivatalos és a nyilván-nosság elé került bizalmas jegyzékében fog-laltattak, kérdést intézett R e v e r t e r a gróf vatikáni osztrák-magyar nagykövethoz, mely kifejezések annyival is nagyobb meglepetést szültek, mivel teljesen ellenkeznek azon nyil-atkozatokkal, melyeket Kálnoky nevében ugyancsak Revertera gróf a szentszéknél Bánffy báró miniszterelnöknek a magyar kép-viselőházban megtartott sajnálatos beszédére vonatkozólag tett.

Az első keservesen szerzett ezer forint, annyi szellemi munka ára elveszett.

Orült szivdobogást kapott Adél. Majd el-halványodva így szólt:

— En nem hiszem!

— Nem hiszed? Olvasd! De te ha vég-leg elveszett az ezer forintom, látsz te cso-dát!

— Nem hiszem, felelte remegve Adél, nem hiszem, hogy a mi ezer forintunkat vissza ne adják, ha meg is buktak!

— Nem hiszed? De én hiszem! S köny-nyen nem hiszed te, ki nem szerzedet, kinek semmi jussa hozzá, ki nekem ki sem pótol-hatod, mert szegény vagy! préda vagy! gondtalan vagy!

Arra születélt, hogy tönkre tegyél! Ha elveszett az ezer forint, osodát látsz!

Adél a reá ludított vadak hallatára szó nélkül kelt fel. Lábait vedek hallatára elhalavá-nyodva reszkető kézzel vette ki fiókjából a takarékkönyvet és kalapot téve fejére kifelé indult.

— Hová? kiáltott reá durván a férje.

— Megyek, megnézem, hogy igazán meg-bukott-e az a bank.

— Menj! Hiába mégysz! De vigyázz magadra, mert összetörlek, ha elveszett a te hibád miatt pénzem: — kiáltá kiveresedetten dühvel férje. S Adél összeesuklott. Őt férje összetörné! Más hibája miatt! Oh! ez sok! Halántéka lüktetett. Majd lerogyott. Kis lánya

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —

Budapest, május 10.

Elnök, Szilágyi bejelenti, hogy D á n i e l Pál torontálmezei képviselő (aki a polgári házasság megszavazásához hordszéken vitette magát a házba), egyike a legderekabb férfiaknak meghalt. A ház jegyzőkönyvileg fejezi ki fájalmát elhunytá fölött.

A pénztári készletekről szóló javaslatot Hegedüs Sándor helyett aki betegeskedik

Láng Lajos terjeszti elő, ajánlva azt elfo-gadásra.

Okolicsányi László ellenzi a javaslatot, ki-fogásolja, hogy bizonyos tételek nem a költ-ségvetésben, hanem a pénztári készletek kö-zött szerepelnek.

Helffy Ignác megszavazza a javaslatot, de megköveteli, hogy azok osupán rendelte-tésüknek megfelelőleg használtassanak föl.

Horánszky Nándor kijelenti, hogy már egyszer megszavazott költségvetési tételek számára kasszakiiegészítési címén új összegeket megszavazni nem lehet. Pénzügyi bíráló-tot most, a ház hangulatára tekintettel, nem mond, de az ellenzék nagy aggodalommal tek-int finansziális jövőnk elé. Bámulatos ez a nyugalom, melylyel a kormány a jövő elé tek-int.

Lukács László miniszter egyenkint felel a felsorolt ellenzéki megjegyzésekre, mire a ház a javaslatot elfogadja.

A részleteknél

Erreth János szólal föl, a 2. §-nál sürgetve a pécsi vasuti állomás kibővítését. Ezt még Lu-kács Béla megígérte, s abból a 9 millióból, amit a §. felöllel, ezt a régi ígéretet be-lehetne váltani.

Dániel Ernő kijelenti, hogy a kormány szívesen támogatja Pécs kívánságát, de itt nemcsak a magyar államvasut van érdekelve. Annyit már is kijelent, hogy a kormány fog-lalkozik ez ügygyel és annak idején meg is tesz minden lehetőt.

A ház erre a javaslatot részleteiben is elfogadta.

Ezután Helffy Ignác interpellált az Agli-ardi-féle incidensben. Megbotránkozását fejezte ki a felett, hogy Bánffy miniszter-elnök ácsorogni volt kénytelen, míg a királyhoz bejuthatott. Bánffyt a kihallgatásban meg-előzte Kálnoky gróf, a mi nemzetünk megalázásának vehető. Ő abban a vélemény-

felugrott az asztaltól, belekapaszkodott karjába s aggodalmában sirva kérde, — mama ho-va mégysz? nem is ebédelsz?

De ő szeliden eltolta magától a gyer-meket, lerohant a harmadik emeletről, szo-rosan fogva kezében a takarékpénztári könyvet.

Nem is a lába a vízbe le! Ugy vitetett le. Lázasan lesiklott. Az agya megrepedni ké-szült. Szíve vert. Nagy verejtékcseppek hull-tak le arcára. Szemei égtek.

Sirni nem tudott, Belől sirt. Toroka kiszá-radt! Ah! milyen volt a férje arca! mikor ugy fenyegette. Az a szép magas homloka kiveresedve ráncba szedődött. Szép szája széle habzott a dühtől, s arca fényes volt az izzadságtól! S a mint rohant a szegény asszony az utozán, önkénytelenül futva, keztyűt-ten kézzel, utánna néztek az emberek, mert folyton ezt mormogta magában „Kihez ha-sonlított? Kihez hasonlított?”

S egyszerre odaért a bankhoz, a bank zárva volt. — Persze a déli órákban mindig zárva vannak a bankok. — Ah! ha valóban megbukott! Mi lesz! Az a megrutult arc áll előtte. Az a csúf káromló száj! Az a fenye-gető hang! Nem meg többé haza!

Ha nem lesz meg az ezer forint, soha sem akarja a rut arcot többé látni! Ah! Ki-hez hasonlított? Én istenem! sóhajta Adél, kihez hasonlított? S egyszerre felkiáltott. — Szörnyű világosság lett az agyában. Eszébe ju-tott neki Ibsen Nórája! Ah! Istenem! Igen

ben van, hogy a mikor a miniszterelnök szük-ség szerint a király elé járul, mindig szabad bejárásnak kell lennie.

Bánffy miniszterelnök válasza — Helffy szerint — A p p o n y i grófnak nem elégtétel, hanem csak öngazolás. A Kálnokynak adott lecke diplomáciai durvaságáért, s járatlansá-gáért, melylyel Bánffy bárót megtámadta, ezen támadás hangja minden magyar állampolgárt vég-ig sértett önérzetében.

Kálnoky gróf satisfactio helyett kapott a királytól olyan kéziratot, aminő csak legkitű-nőbb emberekhez intézhető.

Pongrácz Károly gróf közbeszól:

— Ne tessék a királyt kritizálni!

Szilágyi Dezső elnök:

— Es önnek ne tessék jogaimba vágni!

Helffy Ignác: Nem szorult Pongrácz Ká-roly leckéjére, mert ő szabad szólási jogával mindig élhet.

Kálnoky Bánffyval szemben az Agliardi-ügyben azért győzött, mert volt bátorsága le-mondani (Zajos helyeslés). Ezt kellett volna tenni Bánffynak is, t. i. lemondania. A pápa ám gyakorolja lelki ügyekben a maga jogát, de annak utja és módja szerint, mert Cagos-sába menni nem akarnak. Kálnoky nem fogja megérni, hogy Magyarország első millenniu-mának végén az összbiródomi velleitásoknak meghódoljon.

Kérdi végül, hogy a történetek után akar-e Bánffy Dezső br. továbbra is miniszterelnök maradni?

Bánffy Dezső br. az interpellációra rö-gtön felelt. Egyelőre nem mondhat mást, mint-hogy álláspontját fenntartja s állása tekintélyén csorbát ütni nem enged.

Milán legújabb botránya.

— Négy távirat. —

Berlin május 9. Velencéből azt te-legrafálják ide, hogy Milán volt szerbiai király a gyonlotta magát. Az ön-gyilkosság okául Milán pénzzavarát mondják.

Belgrád, május 9. Olaszországból ide érkezett hírek szerint Milán volt király ellen merényletet követtek el. A merénylet — egy szerb alattvaló — a velencei kép-kiállítás csarnokban rálőtt Milánra, aki halva rogyott össze.

Bécs, május 9. Itt ma az a hír volt elterjedve, hogy Milán volt szerbia királya merényletnek esett áldozatul. Az it-teni szerb követségünél semmit sem tudnak

ez a Nóra férje volt! A szerető Nóráé, azé a Nóráé, ki imádkozta férjét és elhagyta, mert egy-szerre meglátta egy rutan, dühöngve, önzön és a maga meztelenségében. Igen! ez a Nóra férje! S ő Nóra helyzetében van! a férfi gyöngébb mint a nő! a férfi a veszteséget, a nyomort, a bajt tudja úgy tűrni, a férfi nem fontos szerelmében.

S most már, hogy reá talált férje arczá-nak hasonmására, szíve nem lüktetett többé oly erősen. Volt tanácsadója. Hasonló hely-zettü asszony ösmerőse, hála Ibsennek! Eltö-kéltén várt lecsillapodva a bank megnyitásáig. Eddig lázas ujjai majdnem hidegen nyujtot-ták a pénztárnok elé a takarékpénztári köny-vet. Nem is gondolkozott. Tudta, ha nem fizet a pénztáros, ő többé haza nem megy! Nem, azt az utálatos tekintetet nem akarja látni.

S a pénztáros kétszer is kérdezte a halovány asszonytól — kiveszi kérem az egész összeget? — mig Adél felelni birt: — Igen!

S mikor a pénztárnok kifizette neki az ezer forintot egy darabban, s hozzá a tizenkét frt kamatot, szinte habozva állt Adél, nem nyult hozzá, hanem haloványan kérde:

— Hát fizetnek? Nem buktak meg?

— Nem mi buktunk meg! Egy hasonló nevű intézet! Felelé a pénztárnok. De az sem buktott végleg asszonyom: De rosszul van nagy-sád? Oly halovány!

a merényletről s a hirt valószínűtlennek tartják.

Velenoze, május 9. Milán király jól érzi magát, a merényletről szóló hírek valótlanak. Milán ma a képkiallításban négy képet vásárolt 1700 frankért s holnap Párisba utazik. A merénylet híre valószínűleg onnan ered, hogy Milán egy szerb embert, kit régebben pénzszerezéssel bizott meg és aki nem bírja töle közbenjárása díját megkapni, ma a képkiallítás csarnokában, midőn újra kérte tőle a neki járó pénzt, durván elutasította. Ebből igen zajos jelenet fejlődött s a körülállók azt hitték, hogy a szerb pénzközvetítő merényletet követett el Milán ellen.

A szerbiai válság.

— május 10.

Bécsből jelentik tegnapi kelettel: Natália királyné ma Belgrádba való utaztában ide érkezett s 10 peroznyi tartózkodás után tovább folytatta útját Belgrád felé. A királyné kíséretében egy udvarhölgy és Simonovic szerezkes volt. A pályaudvarban Natália fogadására megjelent Simics követ a követtség személyzetével, Hahn főkonzul és Koch alkonzul és a Bécsben lakó szerbök husz tagu küldöttsége.

A királyné viruló szinben van, az évek nem hagynak rajta nyomokat; nem oly testes, mint volt s mostani karosúsága igen jól illik neki.

Belgrádból május 9-ről ezeket írják: Natália királyné holnapi ideérkezése alkalmából a várost földszitették. Natália, mielőtt Franciaországból hazafelé indult, kategorikusan kijelentette, hogy Krisztics Nikolának és kabinetjének a fogadásán nem szabad részt vennie. Ugyanis Krisztics volt akkor is miniszterelnök, midőn a trónörökös, a mostani királyt, Wiesbadenben anyjától erőszakosan elvették és ugyancsak Krisztics kormánya alatt ment végbe a királyi pár válása is. Natália e követelése itt nagy lehangoltságot keltett, mert a Krisztics-kabinetnek, mely a királyt híven szolgálja, a szkupstinában többsége van és csak nem régebben kapott bizalmi szavazatot. Sándor királyt tegnap és ma ismételten magához hívatta Novakovic Sztójánt, a haladó-párt vezérét, hogy kabinetet alakítson. Novakovic a király megbízását köszönettel visszautasította, mire Sándor király Nikolájevicshez, a szkupstina elnökéhez fordult, aki a vranjai fürdőben időzik és a kitől megválasz nem érkezett, de beavatottak azt hiszik, hogy Nikolájevics nem fogja magát odaadni arra, hogy a radikális uralomnak bidat épít-

— Köszönöm! nincs semmi bajom, felelte Adél s átvevé a pénzt lassan — nagyon lassan hazafelé indult. Amily gyorsan jött ide, oly habozva ment haza. Gondolkozva áldogált házuk kapujában. Felmenjen? Oly fáradt! Ismét lássa azt az arcot! S a kislánya! Igen, az az édes gyermek várja! Ah! a férje is várja, nem őt, de a hirt! — felvászorgott. Az ajtóban állott férje. Halványan, kalappal kezében. Az asszony oda dobta neki az ezer forintját. S a halvány ember így szólt: — Éppen maga után akartam menni, a kislánya sir, aggódott! S nem bukott meg az a bank! Ejuje! kár volt elhozni a pénzt! No, de beszéljen kérem, Adél! hiszen maga még nem is ebédelt! Elfáradt? S Adél reá nézett most már szeiden beszélő férjére s így felelt:

— Ibsennek igaza volt! Nőraját értem! Tudja-e, hogy nem akartam hazajönni s ha az ezer frtja elveszett volna, úgy ma nem vagyok már itt!

— S a kislánya? kérdezte meghunyászkodva, majdnem bűnbánóan a férj.

— Lányom? Ah! őt utanam vitettem volna! Ebben az egyben nincs igaza Ibsennek!

— Bocssáson meg! suttogá a férj. S oh! nincs oly cigány a világon, mint a feleség. A feleség mindent el képes feledni! Sértést, mindent! Csak egyet nem, ha szerelmében lesz megrövidítve, ha vetélytársa van.

sen. Azt is beszélük, hogy még ma radikális kabinetet alakítanak, amely a királynét fogadni fogja. Simics bécsi szerb követet utasították, hogy hasson oda, hogy a királyné álljon el kivánságától. Még kérdéses, hogy sikerülni fog-e neki.

A hivatalos lap mai száma közlésezi a holnapi fogadásnál jelen leendő méltóságokat, a kik között az összes volt miniszterek is említve vannak, tehát azok is, kik 1891-ben a királyné kiutasítását végrehajtották. Feltűnő, hogy Mihály metropolitát a királyné egyenes kivánságára a fogadáshoz nem hívták meg. Különben nagy meglepetéseket várnak.

A hivatalos Szrbake Novine külön kiadásban kommunikét tesz közzé, mely a laptalannak jelenti ki a külföldi lapok által terjesztett azokat a híreket, hogy a Krisztics kormány lemondása küszöbön áll, vagy pedig hogy lemondását már be is adta. Nincs semmiféle politikai ok, mely a Krisztics-kormány lemondására okot szolgáltatna és így e kormány továbbra is az államügyek élén fog maradni.

IDŐJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 769.1 milliméter, délután 2 órakor 767.4 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 13.1, délután 2 órakor C° + 22.4. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor D. S. délután 2 órakor DN. 6. Felhőzet: reggel derült, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Arad új vasútja.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, május 10.

Aradváros és Arad megye kereskedelme újabb lendületet várhat azon, a megvalósuláshoz rohamosan haladó vasut építéstől, melynek egyik kiinduló pontja Arad lesz, és végződni fog Orosházán.

Erről a rendkívüli fontosságú akciózról már hoztunk hírt az „Aradi Közlöny” hasábjain akkor, mikor a mozgalom megindítója: Szilágyi Gyula kunágotai birtokos a vasut építésre vonatkozó kérelmét felterjesztette a kereskedelmiügyi miniszterhez.

A vasutépítésre vonatkozó concessió ma már Szilágyi Gyula kezei között van és így most már csak az anyagi dolgokon mulik, hogy létrejöhessen az a vasutvonal, mely három szomszédos megyét, ugymint Arad, Csánád- és Békés megyét szeli át.

Az alábbiakban közöljük azon községeket és egyáltalában a tervezett vonal irányát, mely a már említett három megye Arad és Orosháza között fekvő nevezetesebb pontjait köti majd össze.

A vonal Arad állomásából kiindulva, Tornya, Forray-Nagy-Iratos, Nagy- és Kis-Varjas, Marozibányi-Dombegyháza, Mattencloit-Dombegyháza, Református-Dombegyháza, Kunágoti községek határain keresztül vezetve az arad-csanádi vasut vonalának Magyar-Bánhegyes melletti átszelésével Magyar- és Tót-Bánhegyes érintése után Apácza és Pusztá-Földvár irányában Orosházaig fog terjedni.

Látható tehát a felsorolt és tervbe vett községek nevének nagy számából is, hogy mennyire fontos vállalattal állunk itt szemben. De eltekintve a községek nagy számától más körülmény is van itt, a mennyiben a tervbe vett községek legtöbbször olyan helyen fekszenek és így a vonal olyan helyeken fog átvonulni, a melyek részben más vasuttol igen távol fekszenek, részben pedig jó és kő utakat nélkülöznek és az ilyen keserves állapotok közepette is hosszú idők óta fizetik, illetőleg viselik a közmunka és utadó terheit, habár a közlekedés könnyítésére semminemű kedvezményt nem élveztek.

Ime itt az alkalom, hogy ezen vasut kiépítése által közlekedési eszközt adjanak

azoknak a községeknek, melyek eddig isten és embertől el voltak hagyatva.

Mint már említettük, a vasut létesülése most már csupán az anyagi okon mulik és e helyen első sorban az érdekelt megyék törvényhatósági bizottságai kell, hogy sorompóba álljanak és kell, hogy a jó akaraton kívül pénzzel is támogassák ezt az eléggé nem ajánlható vállalatot.

Arad-Békés és Csanádmegye közül leginkább Csanádmegye van érdekelve, mivel a 75-80 kilométernyi hosszú utvonat két harmad része az ő területére esik. Arad- és Békés megye területére 15-15 kilométernyi utvonat esik.

Szilágyi Gyula az akció vezetője úgy számít, hogy kilométerenként 32000 frt-ért fogja előállíthatni a vonalat és így az egész vonal mintegy három millióba kerülne. Hogy a vasut létesüljön, szükséges, hogy az érdekelt megyék törvényhatóságai a létesítési költségből a törzsrésztvények ellenére megfelelő összeg viselését magukra vállalják.

Más megyék analog esetben szintén hozzájárulnak a költségek fedezéséhez, legalább 10 százaléknyi összeggel kilométerenként és így Szilágyi Gyula azzal a kérelemmel fog a három vármegye törvényhatóságához fordulni, hogy ezen vasut létesítési költségeihez kilométerenként legalább 6000 frttal járuljanak.

Mint biztos tudomásunk van Csánád vármegye már megszavazta a kívánt összeget utmutatóul és jó például előre menve. Nem kételkedünk, hogy Békés megye hátra maradna akkor.

Ami Arad megyét illeti, neki eo ipso érdekében áll ennek a vasutnak kiépítése, hiszen Arad, a megye köz- és kereskedelmi góczpontja lesz az új vonal kiinduló helye és így az új vasutat méltán mondhatjuk Arad új vasutjának.

Mint értesülünk, vagy a legközelebbi nyári megyei közgyűlés, vagy egy rendkívüli közgyűlés fogja az új vasut ügyét megvitatni.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Május 11. —

Változó felhőzet. — Meleg. — Zivatarok.

Vérnélküli ütközet.

— Saját kiküldött tudósítónktól. —

Waldstätten János báró hadtestparancsnok — mint már jeleztük — tegnap este városunkba érkezett, hogy az aradi 33-ik gyalogezred, a 3-ik Hadik gróf huszárezred s a Kis-Szt. Miklóson állomásozó tüzérség felett szemlét tartson. — Tudósítónk az alábbiakban számol be a szemle lefolyásáról.

Reggel 6 órakor vonult ki a legénység a katona-zene hangja mellett a sádorlakai mezőre, mely a szemle megtartásának terrenumául lett kiszemelve.

Br. Waldstätten hadtestparancsnok, Pokorny Herman hadosztályparancsnok s kísérete háromnegyed 7 órakor jelent meg a mezőn, hol a sorok előtt ellovagolt s a parancsnokok jelentéseit fogadta.

Először a tüzérség gyakorlatait nézte végig a hadtestparancsnok. Az üteg támadást intézett az Új-Araddal szemközti liget ellen s e feladatát oly szépen oldotta meg, hogy a hadtestparancsnok teljes elismeréssel adózott tüzéreink kiképzése felett.

Azután a huszárság intézett két oldalról rohamot a tüzérség ellen. Aki valaha látott lovasságot attaquirozni, mikor a paripák örült

rohamban száguldanak az ellenség sorainak, nem nézve sem árkot, sem bokrot, hogy szinte megreng a föld belé, csak az tudja méltányolni azt a fáradságot s ügyességet, mely szükséges volt, embereket, kik talán még soha lóhoz sem nyultak, úgy kiképezni, mint azt a mai nap megmutatta.

Végül a gyalogság intézett támadást az említett liget ellen. S bakáink meg is állták a sarat keményen. Oly szépen, gyorsan fejlődtek ki harczvonalba, a kapott parancsokat oly nyugodt biztonsággal hajtották végre, hogy meglátszott, nem öntudatlan gép az a tömeg, hanem ember, mely tudja, mit miért tesz. A puskák ropogtak, a fiuk erősen tüzeltek az ellenség vonalaiba mikor egyszerre egy erős lovascsapat hátba támadta őket. A hadtestparancsnok csele volt ez, ki látni akarta, nem vesztí-e el a legénység egy ily hirtelen támadásra nyugodtságát. De bakáink sem voltak restek s oly tüzzel feadták a rohanó huszárságot, hogy bizony abból — a valóságban ember meg nem menekül.

E roham alatt egy kis baj is történt. Egy huszár lova az örült rohamban megbotlott s gazdája fejével előre repült át a paripán. Szegény fiu még kinjai között sem feledkezett meg kötelességéről s hű társáról, a lováról, fel akart kelni, hogy utána szaladjon, de összeesett, mire aztán a többiek elvitték.

A harcz végével az egész legénység diszponulást tartott a hadtestparancsnok előtt s 12 órakor fáradtan bár, de törve nem, bevonult a várba.

HIREK.

Május 11. Szombat. Róm. kath. naptár: Beatrix — Protestáns naptár: Beatrix. — Izraelita naptár: Emor. — Görög-keleti naptár (április 29.): 9 vértanu. — A nap kél 4 óra 30 perczkor, nyugszik 7 óra 28 perczkor.

Szabadságharozó emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölessy-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Június 2. A hadász-egylet júniálisa a Csálai erdőben.

Nyáron az egész fürdő évad alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatnak tartózkodási helyet, ha azt a kiadó hivatalal idejekorán közlik.

— **Magas katonai vendégek.** Waldstädten János br. tábornok, a 7-ik hadtest parancsnoka és Pokorny Herman altábornagy, hadosztályparancsnok Aradon időznek, hogy az itt állomásozó katonaság telett megtartsák a szokásos tavaszi szemlést. A két előkelő katonai vendég teljes kísérettel érkezett körünkbe.

— **Aradváros központi választmánya** tegnap délután Fábian László főispán elnöklése alatt ülést tartott. Ez ülésen amaz összeíró, recte kijavító bizottságot küldték ki, amelyet a törvény a szavazók lajstromának felülvizsgálására kiküldeni rendel. A bizottság Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester elnökkel együtt még két tagból áll.

— **Jegyzőválasztás Otlakán.** Ottlakán — írja levelezőnk — f. hó 9-én töltötték be választás utján a megüresedett jegyzői állást, a lakosság nagy érdeklődése mellett. Jelölve voltak: Buczurka József nagykamarási, Ungureán Ambrus kurtakéri, Zachariás Árpád forrai-nagy-iratosi községi jegyzők és Eglér József eleki segédjegyző. A szavazatok Buczurka és Ungureán között osztották meg; végre is Buczurkát három szótöbbséggel otlakai jegyzővé választották meg. Az ekként megüresedett nagy-kamarási jegyzői állásra legközelebb kiírják a pályázatot.

— **Arad a millenniumon.** A Kölcsey egyesület tegnapi választmányi ülésén bizalmas tárgyalásban sokat foglalkozott azzal, mint lehetne jövőre a millenniumi kiállítás közönségét Aradra is úgy figyelmeztetni, hogy azoknak a nagy néphullámoknak jó része idáig is eljusson. Helyesen jegyezték meg, hogy az országos kiállítás rendezői és vezetői közt néhány jó akaró barát, a ki főleg a csoport kirándulókat Aradra is figyelmezteti, sokat tehet. A vasuti körutazó jegyek olyan csoportosítása, hogy Arad is bent legyen a körben, szintén hatásos eszköz. A kiállításon közkezen forgó utmutatók valamelyikében Aradnak is szerepelnie kellene, hogy városunkról az idegenek is okvetlenül tudomást szerezzenek. Ezt persze a városnak meg kell iratnia, hogy mindenki tudja mi van Aradon. Ebből a szempontból jónak találjuk azt a vállalatot melyet „Aradi Millenniumi Naptár” cím alatt Vass Géza és Szöllösi István fog ez esztendő végére a jövő évi tartalommal kiadni. A mellett, hogy minden irányu teljes névsort fog tartalmazni, pillanatnyi fölvételekben bemutatja Arad és környékének gazdasági és művelődési javait. A ki az országos kiállításból jövőre idejő, e spezialis naptárral városunkat egész mivoltában fogja megismerhetni.

— **Uj iparvasut a megyében.** Kátay Ferdinánd és társa szegedi kereskedő cég iparvasut felépítésére kért engedélyt. Az új iparvasutat az aradmegyei Acsuván terveztek létesíteni. Az iparvasut műtanrendőri bejárását tegnap ejtették meg, mikor felállítását a kiküldött bizottság elfogadta. Jelen voltak Dálnoki Nagy Lajos főjegyző elnöklése mellett Pálffy József kir. főmérnök, Páris Gábor n.-halmgyi főszolgabíró, Sághy erdőfelügyelő, Strasser Lajos földbirtokos és Kell Lipót dr. ügyvéd.

— **A néppárt és a megyei tisztújítások.** A néppárt félhivatalos lapjában a „Fehérmegyei Naplóban” az alábbi jellemző figyelmeztetést olvassuk:

„Mint hogy a jelenleg működő és választott törvényhatósági tisztviselők mandátuma ez év végén lejár s a közigazgatási reformból, illetőleg a közigazgatás államosításából Bánffy báró miniszterelnök saját bevallása szerint egyelőre nem lesz semmi, ez év végével, mint félhivatalosan jelentik, a törvényhatósági tisztviselők újra választatnak, még pedig 6 évre terjedő mandátummal. Ezzel szemben mi nem teszünk egyebet, minthogy emlékeztetjük a katolikusokat a székesfejérvári katolikus nagygyűlés I határozatának javaslatára, mely idevonatkozólag ezeket mondja:

„Kimondjuk, hogy kötelességünknek ismerjük községi, hatósági és országos képviselőválasztásokban résztvenni és megbízható katolikus férfiakra szavazni, hogy a jövő választásoknál azokra, kik az egyházpolitikai törvényekkel Magyarország keresztény jellegének eltörlését — a polgári házasságot és vallástalanságot — megszavazták, semmi szin és ürügy alatt nem szavazhatunk.”

Ezzel a hivatalos jellegű jezsuita félhivással szemben jó lesz megtenni idején az intézkedéseket, hogy a „községi, hatósági és országos képviselő választásokon” a néppárti elem az őket méltóan megillető elbánásban részesüljenek.

— **A királyné kosztiója,** melyet a legutóbbi fogadás alkalmával viselt, nem a modern divatképek után készült. A királyné utolsó előtti velencei tartózkodása alkalmával egy képtárban egy dogarossa képét látta, s ennek ruhája annyira megnyerte a műértő királyné tetszését, hogy pontosan lerajzoltatta magának. Amikor aztán a királyné elhatározta, hogy az udvari fogadásnál jelen lesz, eszé-

be jutott a kép, és ez a kosztió szolgált neki mintául. Semmi új nem jött hozzá, csak a leomló, csillogó túllfátyol; az eredetin ehelyett egy nehéz selyem kelme omlik alá. Ez által azonban elveszett volna a pompás fényhatás, melyet a könnyű túllfátyolban a királyné keresztül fénylő haja nyújtott.

— **A kisperegi kórorvos választása.** — mint levelezőnk írja — a múlt hó végén ment végbe. A választás eredménye, hogy kórorvosnak megválasztották dr. Sebestyén Odónt.

— **Jegyzői szigorlatok.** Torontál vármegye jegyzői szigorló bizottsága előtt f. évi május hó 6. és 7-én tartattak meg a jegyzői szigorlatok. A vizsgára 19-en jelentkeztek, a kik közül e megyebeli 8 volt, míg a többi Csongrád-, Veszprém-, Moson-, Arad-, Csanád-, Békés-, Temes-, Bács-B. és Pest stb. megyéből való. Az írásbeli vizsgát 4 kivétellel — kik szótöbbséggel — egyhangulag tették le. A szóbeli vizsgán Barta Odón és Sándor József kitüntetést is megérdemelvén, egyhangulag képesítették. Egyhangulag képesítették még Agoston Péter, Báthory József, Ozarina Szilárd, Ille Silviusz, Kondoray László, Kranyák Mihály, Véber Miklós. Szótöbbséggel Falb Pál, Fixmer Ferencz, Götz György, Grandjean Géza, Krick Béla, Popovics Károly. Félévre visszavetett négy jelölt.

— **A csermői állomás tűzveszélye.** — Levelezőnk írja: Tegnap délután 3 órakor a csermői állomás felső vége tüzet fogott az előtte tolató mozdony szikrájától és leégett. A mozdony — mint írják — nincs kellő biztosítékú szikrarogóval ellátva és így keletkezett a veszély, melynek a csermői állomás áldozata lett. Ez a mozdony épen a már említett hibája folytán a borosjenői faraktároknak is okozott károkat.

— **Tűzoltó tanfolyam.** A belügyminisztérium értesíti Arad város hatóságát, hogy a nyár folyamán Budapest fő- és székvárosban tűzoltó-tanfolyam nyílik meg, amelyen igen csekély díjért képezik ki a tűzoltókat.

— **Félbemaradt regény.** A belváros egyik utcáján tegnap este nagy zűrzavar támadt. Egy házból indult ki a zaj, a hol hangos kiáltások között futkostak ide-oda. Nagynehezen kiderült, hogy mi a baj. A család nyugovóra tért, mikor a gondos anyja észrevette, hogy a ház személfánya, a tizenhat éves I. . . . nincs sehol. Rög-tön kutatni kezdtek mindenhol, de eredménytelenül. A szülők szívét eser győző gondolat tépte pillanat alatt. Hová lehetett a leány? Csak halvány árny, ijesztő kísértés gyanánt szállott agyukra a gondolat, melyet azonban ki sem mernek mondani, hátha — megszőkött? Istennem, milyen szegényen, milyen botrány! S vajjon miért s . . . kivel? Mert egyedül csak nem szökött talán meg?! A kétségbeesés már a legnagyobb fokra hágott, mikor végre megtalálták a kis leányt az udvar egy zugában, amint épen egy csomó gyufát akart vizben feloldani. Persze, hogy elvették, persze, hogy kikapott, de hogy mi volt az ok, arról makacsul hallgat. Valaki bizonyynyal tud róla, de az is bizonyára őrzi a titkot szentül.

— **Uj osztályozó jegyek az iskolákban.** A középiskolákban, valamint a polgári- és népiskolákban, eddig a tanulók előmenetelére nézve négy osztályozó jegy: jeles (1), jó (2), elégséges (3) és elégtelen (4) volt alkalmazásban. A közoktatásügyi miniszter a napokban kiadott rendeletével ezt az osztályozási rendszert eltörlötte s helyette a polgári- és népiskolákra nézve a régi ötszámjegyes osztályozást hozta be. E szerint a következő osztályzatok lesznek, a tanulási előmenetelre: kitünő (1), jeles (2), jó (3), elégséges (4), és elégtelen (5); az erkölcsi magaviseletre: diszkrét (1), jó (2), tűrhető (3), szabálytalan (4) és rossz (5); a szorgalomra: kitartó (1), kellő (2), változó (3), hanyatló (4) csekély (5). Az új osztályozási rend már most életbe lépett s a folyó évi iskolai bizonyítványokat ehhez képest állítják ki.

— **Két tüzeset is volt a múlt héten.** Az egyik a buzsáki pusztán, ahol a Neuma a testvérek, a r a d i birtokosok kárára egy lakház és hat sertésöl égett le. Az épületek biztosítva voltak. — A másik tüzeset Elekén volt, ahol Singer Józsefnek gyulladt ki

egy zeppal fedett istállója. A lángok egy pillanat alatt elhamvasztották az alkotmányt, úgy, hogy a benne lévő lovakat megmenteni éppenséggel lehetetlen volt. A tűz gondatlanságból származott, s éppen maga a káros az, aki okozója volt a reá nézve szomorú esetnek. Ugyanis égő pipával ment be az istállóba, mely egy szikrától kigyulladva, hamuvá égett.

— **A gondatlanság áldozata.** Uroza Geraszin borosjenői lakos másfél éves Tódor nevű fia — mint levelezőnk írja — tegnap a konyhában a tűz körül játszódott s játék közben ingecskéje tüzet fogott, minek folytán olyan súlyos égési sebeket kapott, hogy most élet halál között lebeg. A gondatlan szülők ellen a vizsgálatot megindították.

— **Katonazene.** Nagy Lajos sörcearnokának díszesen berendezett kerthelyiségében ma este a csász. és kir. 33-ik gyalogezred zenekara hangversenyt rendez, a mit olvasóink figyelmébe ajánlunk.

— **A fülemile-export.** Temesvárott — mint levelezőnk írja — érdekes ünnepe volt tegnap a madaraknak. A temesvári rendőrség a német konzulátus útján tudomást szerzett arról, hogy több temesvár-külvárosi lakos rendez fülemile-kereskedést üz. Százával fogdosák össze a fülemilét s tömegesen exportálják a külföldre. Minthogy a szegény kis énekes madarakat hatósági readelet védi, a rendőrség házkutatást tartott a fülemile-kereskedőknél s összesen 200 fülemilét talált elküldésre készen. A fogoly dalosokat kivitték a városligetbe és nagy néptömeg éljenzése között szabadon eresztették valamennyit.

— **A bőkezű gavallér.** Bethlen, szolnok-dobokamegyei városokban Mészáros Sándort, Bárány Balint bethleni kereskedő legbizalmasabb alkalmazottját, aki valóságos protitipje volt a bőkezű gavalléroknak, a csendőrség elfogta s oly vallomásra bírta, amelyek a kis városban a lakosok egész tömegét bajba keverték. Mészáros bevallotta, hogy éjjelenként bejárógatott a gazdája raktárába. — A csendőrség házkutatást tartott Mészáros legbizalmasabb nőismerőseinek a házában s rengeteg kiűritett sörös és likőrös üvegeket találtak ott, amelyek mind a raktárból valók. A nők rávallottak Mészárosra, előadva, hogy már emberemlékezet óta gavalléroskodik legfinomabb likörök és egyéb üzleti cikkek ajánlkozásával. Az orgazdák egész sorát nyomozta ki a csendőrség, amely Mészárosot továbbra is fogva tartja.

— **A francia külügyminiszter házassága.** Érdekes házasságkötésről írnak a párisi lapok legújabb számai. Az általánosan elterjedt hírek szerint Hannot és ux külügyminiszter egész csöndben oltárhoz fogja vezetni Hugo Victor unokáját, Jeanne-t, Daudet Alfonz fiának elvált feleségét.

— **x** — Lapunk mai számában megjelent Heckscher József hamburgi bankár sorsolási hirdetésére ez uton is felhívjuk olvasóink figyelmét. E bankház jó hírnevet szerzett magának mindenütt pontossága, s szigorú becsületessége által, miért is ajánljuk a nagyközönségnek.

GYÁSZROVAT.

† Őzv. Tarnovetzky Szilárdné elhunytáról vettük részvételt az alábbi gyászjelentést: Békeffy Kálmán és gyermekei Jolán, Ilona férj. Benda Jánosné, veje Benda János, unokái Benda Ilona, Szilárdka, Jolán, Kálmán és Lajos, a maguk és számos rokoniak nevében is mély fájdalommal tudatják a felejthetetlen gyermek, testvér, sógornő, nagynéne rokon és barátónő őzv. Tarnovetzky Szilárdné szül. Békeffy Erzsébetnek 1895. május hó 10-én, életének 42-ik évében, a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai május hó 11-én, d. u. 4 órakor fognak a felső temető halottas terméből a helybeli közsirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő gyászmise áldozatpedig május hó 13-án, d. e. 9 órakor fog a t. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni. Nyugodjék csendesen! Arad, 1895. május hó 10.

† Frátrics Pálné halálát adja hírül az alábbi gyászlap: Frátrics Pál saját, ugy az alólírottak nevében is fájdalmas szívvel jelen-

ti szeretett s felejthetetlen nejeinek, illetőleg unokahug, unokatestvér, sógornő, nagynéne és rokon Frátrics Pálné szül. Kovács Mária-nak, folyó évi május hó 10-én, éjjeli 1 órakor, életének 47-ik évében, hosszas betegség s a halotti szentségek átjatos felvétele után történt jobblétre szenderült. A boldogult hült tetemei május 11-én, d. u. 4 órakor fognak József-főherceget-ut 13-14. számú házból, a helybeli róm. kath. közsirkertben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő gyászmise áldozat május 14-én, d. e. 8 órakor fog a t. Minorita-atyák templomában a Mindenhatónak bemutatni. Arad, 1895. május 10. Béke poraira! Müller Imréné, szül. Weber Erzsébet, Szigeti Anna, unoka hugai. Kovács János és neje, Kovács Ferencz és neje s gyermekei, nagybátyjai. őzv. Rum Antalné, őzv. Püspöki Károlyné, őzv. Weber Vilmosné, nagynénjei. Krunzel József és neje szül. Frátrics Magdolna, sógor és sógornő.

MULATSÁGOK.

(=) **A kicsinyek majálisa.** Olyan ez a május hó, hogy majdnem mindenik napjára esik egy-egy erdei multság. Ma az elemi osztályok növendékei tartják majálisukat a családi erdőben. Kora reggel a templom-utcai nagy iskola elől fognak indulni a kis mulatók, hogy majálisi emlékeiket egy újabbal gazdagítsák. A multság természetesen csak azon esetben fog megtartható lenni, ha az idő megbecsüli magát és nem szól bele a kicsinyek multságába.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

* **Verner Gyula** összes munkáinak egyedül jogosított képes magyar kiadásából a 8-10. füzetet küldte be a Franklin-Társulat. A három füzet a „Rejtelmes sziget“ végét közli Szász Károly és az „Utazás a holdba“ Gaal Mózes új fordításában s rendkívül gazdagon van illusztrálva. Az eredeti diszkiadások 102 művészi fametszete magyarázza bennük a regényes és megkapó események sorát. Ez új olcsó kiadás egy-egy füzetének ára 20 kr. bármely hazai könyvkereskedésben. Előfizethetni a vállalatra 1 frtjával 5 füzetre akár a Franklin-Társulatnál, akár a könyvtáraknál.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Sikkasztó mosónő.** Szigerián Emilia aradi mosónő rutul visszaélt megbízóinak bizalmával. Különösen Sinyi Lipót és Társa aradi kereskedőt károsította meg, kinek a reája bizott és mosás végett átadott fehérneműből öt izben sikkasztott el, melyeket azután zálogba tett. Tegnap volt az ügy vég tárgyalása, hol a mosónőt egy havi fogházra ítélték.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

Budapest, május 10. (Saj. tud. táv.) A képviselőház mai ülése előtt minden nagyobb izgatottság nélkül ugyan, de azért meglehetősen komolyan tárgyalták a folyosókon a törvényhozók a helyzetet, s annak esetleges fejleményeit. Ami eddig a legilletékesebb körökből kiszivárgott, az, hogy a kormány a legkomolyabban el van határozva lemondani, ha a kellő elégtételt — most már Kálnoky kitüntetéséért is — meg nem kapja, másrészt bizonyosnak látszik, hogy a király a legszilárdabban el van határozva megtartani hivatalában ugy Kálnokyt, mint Bánffy-t, és hogy ez lehetővé legyen, hajlandónak látszik ugy Kálnokynál elrendelni az Agliardit megrovó jegyzék elküldését, mint esetleg legfelsőbb, Bánffyhoz intézendő kéziratnál neki a legteljesebb elégtételt megadni.

A szabadelvűpárt a dolgok ilyen alakulása mellett egészen nyugodtan

néz a jövő elé, tudva, hogy Bánffy elégtételt fog kapni, vagy lemond és ez esetben Bánffy utódjának, bárki legyen is az, aligha lehetséges lesz a többséget szerveznie. Mindebből ismét csak az látszik kétségtelennek, hogy Kálnoky állandóan megmaradása alig képzelhető el.

Budapest, május 10. (Saj. tud. táv.)

A kormány követelése kettős: elégtételt Bánffynak a történt sértésért, és az Agliardit megrovó jegyzék elküldése Rómába. Bánffy maradása föltétlenül ezen két követeléshez van kötve, s csupán a jegyzék elküldése esetén Bánffy megy.

A párt együtt marad esetleg többségnek, ami Bánffy kinevezendő utódjának politikai állásától függ; de a jegyzék el nem küldése könnyen szétrobbanthatja és esetleg az ellenzékbe kényszerítheti a párt jelentékeny részét.

Bécsi hírek szerint remélhető mindkét követelés teljesítése, a mi vasárnap vagy hétfőn eldől. Bánffy állítólag kap királyi kéziratot és megmarad Kálnokyval együtt, de Kálnoky, kinek a külföldi követek előtt tekintélye nagyon megrendült, tartósan semmiképp sem maradhat.

Jósika Samu báró, ő Felsege a király személye körüli miniszter holnap délben ideérkezik.

Róma, május 10. (Saj. tud. távirata.)

A pápa nagyon ingerült Agliardi valamint Rampoilla államtitkár ellen, hogy a hármass szövetségnek kellemetlenséget okozandó, Magyarországon ennyire túlzásig vitték a dolgot. Valószínűleg az Agliardi-eset, nemsokára Rampoilla is megbuktatja.

A király elégtétele Bánffynak.

Budapest, május 10. (Saját tud. táv.) Politikai körökben általán az a hír van elterjedve, hogy az ismeretes Agliardi-féle incidensben a király hétfőn Bánffy Dezső br. magyar miniszterelnöknek fényes elégtételt ad, hogy hivatalában megtarthassa.

† Dániel Pál.

Budapest, május 10. (Saj. tud. táv.)

O-Léczről érkezik a gyászhir, hogy szamosujvár-németi id. Dániel Pál országgyűlési képviselő, a magyar parlament egyik legidősebb nagybecsült tagja, a zichyfalvi választókerület országgyűlési képviselője, 6-léczti kastélyában ma d. e. 11 órakor meghalt. A boldogult nagy multtal birt s általános tiszteletnek örvendett. Az aradi Dánieknak nagybátyjuk volt.

Akademikusok választása.

Budapest, május 10. (Saj. tud. táv.) Akademiussokká választottak: Kovács Ferencz, Zalloczy Lajos, Edvi Illés Károly, Szatmáry György, Komáromy András, Petz Gedeon és Schullek Frigyes.

Natalia hazaérkezése.

Belgrád, május 10. (Saját tud. táv.) Natalia királyné megérkezett. A király az összes miniszterekkel fogadta. Az utcán rengeteg nép hullámozott lobogókkal, számüzetéseért nagyszerű tüntetéssel kárpótolva. A nép lelkesültségében csokolódzott. Az utcákon zászló erdő, katoná-

ság és diákság sorfala. Az üzletek csukva vannak. A királyné útjára virágot szórta, s este kivilágítás és fáklyásmenet volt.

Wagner Párisban.

Páris, május 10. (Saj. tud. táv.) Tegnap tartotta a nagy operában a Tannhäuser főpróbáját — rendkívüli tetszés mellett, szinte azt lehetne mondani, hogy a meghívott előkelő közönség tüntetett a kiválólag német művészi alkotás mellett. A dalműnek úgy előadása, mint rendezése kifogástalanul magyszerű.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, május 10.

Gabona üzlet: Buzát ma jól kínáltak, a vételkedv szintén jó volt s az irányzat megszilárdult, elkelt 4000 mm. 2 1/2—5 krral magasabb áron.

	mmása	kggramm	frt
Tiszavidéki	300	82.	7.75
"	200	82.	7.72 1/2
"	100	82.	7.72 1/2
"	200	81.5	7.72 1/2
"	200	81.5	7.70
"	100	81.	7.70
"	200	81.	7.67 1/2
"	100	80.5	7.65
"	100	78.	7.50
Pestvidéki	100	82.	7.85
"	100	80.	7.85
"	100	80.5	7.85
"	100	80.5	7.80
"	100	80.5	7.85
"	200	78.5	7.47 1/2
"	250	78.5	7.45
Bácskai	4800	79.5	7.67 1/2
"	3900	78.5	7.67 1/2
"	2800	78.5	7.67 1/2
"	2300	79.	7.55
Dunai	2200	79.5	7.80
"	900	78.	7.80
"	2900	79.	7.55
"	5500	78.5	7.50
Becskereki	5000	78.5	7.50
Hartai	750	78.5	7.50
Felső-tiszai	100	80.5	7.62 1/2
"	200	78.	7.40
Szerbiai	2200	77.5	6.40
Zab	200	7.	7.
"	200	6.92 1/2	6.92 1/2
"	100	6.85	6.85

Határidő üzlet: Amerikából igen szilárd árfolyamokat jelentettek, mire nálunk is tetemes szilárdsággal indult az üzlet búzában, s közepes élénk forgalom mellett úgy zárult is. Tengeri szintén igen szilárdan indult, s később a gyengülő vásárlásokra 2—3 krajozárral meglanyhult. Zab és roze változatlanok.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	7.48—7.49
Buza májusra	7.49—7.50
Tengeri májusra	6.82—6.84
Tengeri augusztusra	6.92—6.94
Őszi roze	6.68—6.70
Őszi zab	6.24—6.26
Rapoze	11.50—11.60

Külföld: New-York: búzára 1 1/4—2 tengerire 3/8—3/4 szilárdabb. Chicago: búzára 2—2 1/2, tengerire 3/8—3/4 szilárdabb. Páris szilárd, London és Liwerpool tartott.

Értéktőzsde: A tegnapi tetemesen ellanyhult üzlet után, ma szilárdan indult, s mérsékelt forgalom mellett változatlanul zártak.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	400.50
Magyar hitelrészvény	461.—
Osztrák államvasut	450.—
Bima-Murányi	272.—
Lombard	105.—

— Nemzetközi buzaforgalom 1895-ben. A világ minden részében észlelhető árfolyásdaczára a nemzetközi buzaforgalom állandóan normális; a hozatalok a tengeren túli részektől nem jelentékenyebbek most sem, mint a múlt hetekben voltak, csupán Oroszország mutat némi forgalmi növekedést. A tengerentúli államokból, nevezetesen Kanadából, Argentínából, Amerikából és Ausztráliából utban van Európa felé 14.73 millió hektoliter buza, a múlt év megfelelő időszakában utban volt 15.51 millió hektoliter. A buza hozatalok au-

gusztus hó 1-től április hó végéig a következőleg alakultak:

Erkezett:	1894/95.	1893/94.	1892/93.
Amerikából	38.28	42.59	50.07
Oroszországból	30.99	26.62	18.97
Kelet-Indiából	3.12	5.07	3.74
Ausztráliából	2.65	2.45	2.63
Argentínából	10.92	10.99	7.87
Összesen	85.96	87.72	83.28

A „L'Evening Corn Trade List” imént megjelent hivatalos adatai szerint a világpiacozokon május havában a buza-készletek a következők voltak:

1895-ben	58.89	millió hektoliter
1894-ben	65.52	" "
1893-ban	64.48	" "

A folyó évben a buza-készletek az ellenőrizhető raktárakban egy hó alatt 4.89 millió hektoliterrel csökkentek. Remélhetőleg most már állandó készletcsökkenésre számíthatunk.

— Borosjenő piacza. Tudósítónk a borosjenői piaci árakról a következő jelentést küldte lapunknak: Piaczi értékek: tiszta buza a mm. 6 frttól 6 frt 20 krig, kétszeres 5 frt 50 krtól 5 frt 80 krig. Arpa 5 frt 10 krtól 5 frt 30 krig. Zab 6 frt 10 krtól 6 frt 40 krig, tengeri 6 frttól 6 frt 20 krig. Lóheremag 45—40 frt. Luczerna mag 50—48 frt. Borsó 26—25 frt. Bab 9—7 frt. Apró bab 11—9 frt. Lencse 28—27 frt. Bükköny 7.50—7 frt. Kömény 90—60 Mák 28—24 frt. Buzalisz 18—15 frt, durva 10—13 frt. Buzakorpa 3 frt 80 kr., 3 frt 40 kr., kölesakása 14—12 frt.

Egy hizott kácsa 70—90 kr., sovány 60 krtól 70 krig. Egy hizott liba 3—5 frt, sovány 1 frt, egy pulyka 2—3 frt.

Tudósítónk még azt a megjegyzést is teszi, hogy Borosjenőn még mindig a régi mértek szerint mérnek, s nem a liter és kiló rendszer szerint.

— Az Alföld veszedelme. B.-C. s a b á r ó l jelenti levelezőnk, hogy Békésen és a környező megyékben a búzának új és a hesszeni légynél veszedelmesebb ellensége lépett föl: a csikos l á b u l é g y (agrolis) mely már most is satnyává tette a búzát. Az óriási szárazság folytán most még rosszabbak a kilátások a termést illetőleg. A lóbogár óriási mennyiségben lepte el a szántókat, úgy, hogy a gazdák elkeseredését alig lehet leírni.

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok, 1895. évi május hó 9-én. Hizott sertés árak. I. Magyar első rendű. 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) 42.5—43. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 42.—43. krig. Fialat nehéz (pkint 320 kg-ron felüli súlyban) 44.5—45.5 krig. Fialat közép (pkint 251—320 krig súlyban) 44.5—45.5 krig. Fialat könnyű (pkint 250 kg-ron terjedő súlyban) 45.—46. krig. II. Magyar második: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) 42.3—43. krig. — Közép (pkint 220—280 kg-ron súlyban) 43.—44. krig. — Könnyű (pkint 220 kg-ron terjedő súlyban) 44.—45. krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 250 kg-ron felüli súlyban) 44.5—45. krig. Közép (páronként 220—260 kilogramm súlyban) 44.5—45. krig. — Könnyű (páronként 220 kg-ron terjedő súlyban) 44.5—45. krig. Sertésleltetés szám 1895. május hó 7-én volt készlet 156,548 darab. 1895. május hó 8-án felhajtott: 925 darab. 1895. május 8-án elszállított: 1597 drb. 1895. május 9-én maradt készletben 155,863 drb. — A hizottsertés üzletirányzata: Lanyha.

Szeszézet.

— Május 10. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban májusi szesz 52.50, kicsinyben 53.— hordó nélkül per 100 liter 1/2 beletért. 25 frt fogyasztási adó.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsden.

Budapest, 1895. május 10.

Magyar aranyjárdék 4%	122.75
Magyar koronajárdék 4 1/2	99.—
Magyar arany 4 1/2	126.—
Magyar ezüst 4 1/2	104.—
Magyar keleti vasut 1876.	125.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.50
Magyar italmegváltási kötvény	101.—
Hórvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	98.25

Magyar nyereséj-sorsjegy kölcsön	161.50
Tiszasszabályozási és szegedi kölcsön	150.—
Osztrák papírjárdék	101.25
Osztrák járdék ezüst	101.25
Osztrák járdék arany	123.50
Korajárdék	101.50
1860-iki államsorsjegyek	158.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1085.—
Magyar hitelbank részvény	458.75
Osztrák hitelbank részvény	399.50
Osztrák-magyar állam asut	427.75
20 frankos arany (Napoleonador)	9.87
Német birodalmi márka	59.70
London	122.25
Páris	48.50
Weitzer János gép- és waggongyár részvény	93.—

Hivatalos árfolyamok

a bécsi áru- és értéktőzsden.

— Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlet tudósítása. —
Bécs, 1895. május 10.

Magyar aranyjárdék 4%	—
Magyar koronajárdék 4 1/2	99.20
Magyar hitelrészvény	459.—
Magyar jelzálog hitelbank részvény	—
Magyar lezártoló- és pénzváltóbank részvény	—
Pesú magyar kereskedelmibank részvény	—
Osztrák hitelrészvény	—
Osztrák földhitelintézet részvény	399.87
Osztrák földhitel bank részvény	—
Angliobank részvény	170.50
Laenderbank részvény	281.90
Bécsi bankgyesületi részvény	165.20
Osztrák államvasut részvény	428.—
Déli vasut részvény	104.—
Osztrák északnyugati vasut részvény	—
Osztrák északnyugati (Elbe völgyi) részvény	393.25
Cseh észak vasut részvény	—
Budapesti villamos városi vasut részvény	—
Adria tengeri hajózási részvény	—
Salgó-tarjáni részvény	—
Rimamurányi részvény	278.—
Brassói küszénbánya részvény	—
Alpesi bányarészvény	85.30
Dunagőzhajózási részvény	580.—
Lloyd-társulat részvény	565.—
Bustechradi vasut részvény	577.—

Budapesti gabnátőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, május 10. d. a. 5 óra.

F	Arány	100 kg. ár
	frttól	frtq
Buza bánági új	7.40	7.65
Buza tiszavidéki	7.45	7.70
Buza pestvidéki	7.40	7.65
Buza fejeermegyei	7.40	7.65
Buza bácskai	7.50	7.75
Roze új, I-od rendű	6.35	6.40
Roze új, II-od rendű	6.30	6.35
Arpa takarmány	6.40	6.60
Arpa égetni való	6.65	6.90
Arpa sörfőzdei	7.10	8.10
Zab	6.85	7.10
Tengeri bánági	6.85	6.90
Tengeri másnemtű	6.80	6.85
Káposzta-repoze bánági	—	—
Köles	6.20	6.80
Buza márc.-ápr.	—	—
Buza szept.-okt.	7.39	7.41
Buza máj.-jun.	7.41	7.49
Roze szept.-okt.	6.83	6.65
Tengeri máj.-jun.	6.77	6.79
Tengeri jul.-aug.	6.86	6.88
Tengeri októberre	—	—
Zab márc.-ápr.	—	—
Zab szept.-okt.	6.23	6.2
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.	11.05	11.70

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1895. évi április hó 1-től. —

ARADRÓL

Budapest felé indul:

Nagyvárad reggel	5.18
Szolnokig d. u.	3.56
Gyórvonat reggel	3.18
Személyvonat d. e.	11.30
Személyvonat este	9.40

Erdély felé:

Személyvonat reggel	6.35
Soborsinig d. u.	2.30
Személyvonat d. u.	4.30
Gyórvonat este	7.02

Temesvár felé:

Vegyesvonat reggel	6.20
Vegyesvonat d. e.	11.30
Személyvonat d. u.	5.—

Szeged felé:

Személyvonat reggel	7.—
Vegyesvonat d. u.	4.10

Gurahonca felé:

Személyvonat reggel	6.40
Személyvonat d. u.	5.10
Vegyesvonat d. u.	12.25

ARADRA

Budapest felé érkezik:

Vv. Csabáról reggel	9.10
Nagyvárad este	3.42
Személyvonat reggel	6.10
Személyvonat d. u.	3.55
Gyórvonat este	6.52

Erdély felé:

Soborsinról reggel	6.58
Gyórvonat d. e.	3.08
Személyvonat d. e.	10.10
Személyvonat este	6.56

Temesvár felé:

Személyvonat d. e.	10.48
Vegyesvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat este	10.55

Szeged felé:

Személyvonat reggel	6.48
Személyvonat este	8.10

Gurahonca felé:

Személyvonat reggel	8.03
Vegyesvonat d. e.	11.46
Személyvonat este	6.45

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

M. kir. államvasutak Budapest déli üzletvezetőség.

4737

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak üzemében álló Bács-Bodrogh vármegyei h. é. vasutak Zenta állomásán 1895. évi november hó 20-án megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra az 1898. évi november hó 19-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdetik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok útján döntenek el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie; a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Zenta állomásán lévő vendéglői üzletre. 4737. számhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1895. évi május hó 21-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak Budapest déli üzletvezetősége titkári hivatalához czimezve posta útján téríti bevény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 100 azaz száz forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Budapest 1895. márczius 13.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

ránál Budapest 1895. évi május hó 20-ikán déli 12 óráig leteendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számítatnak.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (Külső Kerepesi ut II. ház. II. emelet 29-ik ajtószám.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadja.

A feltételekkel eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A m. kir. államvasutak Budapest déli üzletvezetősége fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest 1895. márczius 13.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Miskolcz.

10193/II. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Kassa állomásán a felvételi épület kibővítésének, illetőleg a felvételi épület Abos felőli végén egy toldalék épület hozzáépítésének és a belső beosztás némi átalakításának biztosítására ezennel nyilvános verseny tárgyalás hirdetik. A tervek az ajánlati költségcsimítás, a szerződési és ajánlati minta ugyszintén a pályázati feltételek, a miskolczi üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályában, Szemere-utcza 29. sz. I. emelet, valamint Kassán a kassai osztálymérnökségnél Barkóczy-tér 5. szám alatt, első emeleten a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A munkára teendő ajánlatok 1895. évi május hó 25-ig déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános osztályánál nyújtandók be.

Az ajánlat 50 kros, a hozzá tartozó mellékletek pedig ivenként 15 kros bélyeggel ellátva lepecsételve és a borítékra a következő felirattal ellátva nyújtandók be:

„Ajánlat Kassa állomáson építendő toldalék épületre.”

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon azaz 1895. évi május hó 24-én déli 12 óráig 600 forint, azaz hatszáz o. é. forint bánatpénz teendő le a miskolczi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál, készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

Az értékpapírok a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett árfolyam 90%-val számítva fogadtatnak el, de soha névértéken felül.

Csak ideje korán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Táviratilag tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beérkező ajánlatok el, vagy el nem fogadása iránt a miskolczi üzletvezetőség fentartja magának a szabad döntési jogot.

Miskolcz, 1895. május hó 4-én.

Az üzletvezetőség.

5443/1895,

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy az 1883. évi XXXIV. törvényczikk módosításáról szóló 1890. évi XXIII. t. cz. értelmében a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémiában szervezett tisztképző tanfolyamban az 1895-96-ik tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által leküldetvén, az levéltárunkban bármikor megtekinthető.

Arad, 1895. márcz. 20-án.

A városi tanács.

Hirdetés.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszter urnak 426/1895. Eln. sz. a. kiadott körrendelete értelmében, ezennel közhirre tétetik, hogy az a ki Janku Avrahámnak tervezett szobor felállítására érdekében bármily cselekménye által közreműködik, adományokat gyűjt, vagy ad, kihágást követ el, és 15 napig terjedhető elzárással és 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Arad, 1895. évi márczius hó 23.

A városi tanács.

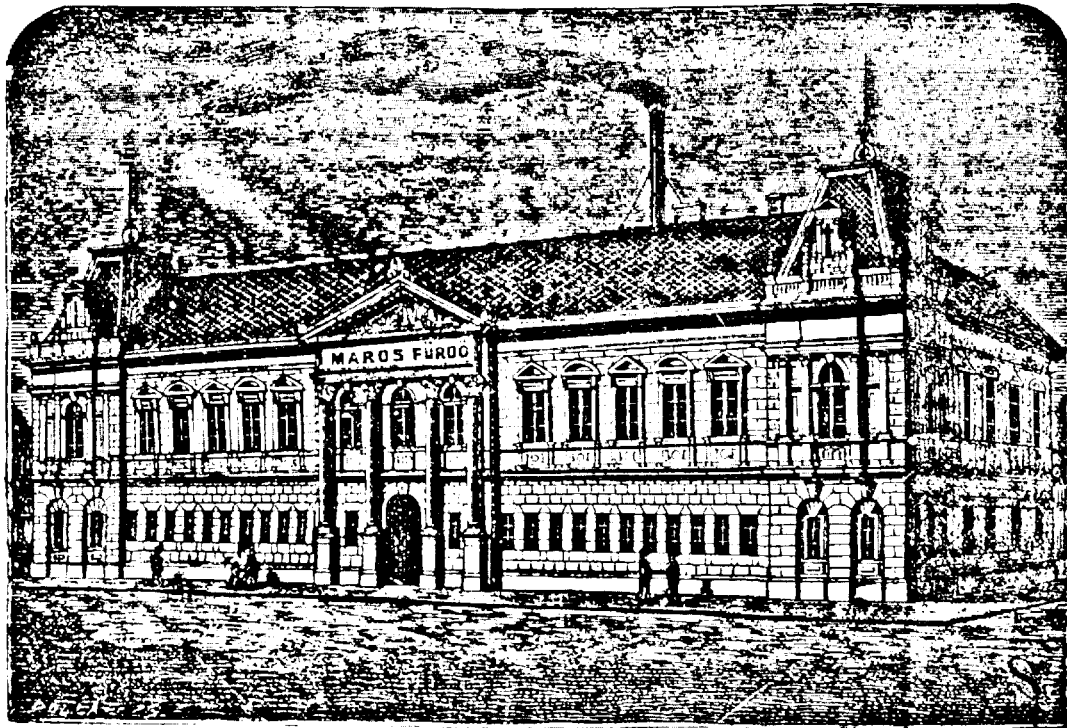
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsiibbadságnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja „fürdés.”

A fürdő kiválólag a gőzfürdővel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadítsuk az által egészségünk biztosítottatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehezzünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A várteremben hideg élekek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltattak Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havli bérlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.		Vizgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr	Egy személyjegy	— frt 50 kr
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.	30 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr
Egy órák-jegy	— frt 40 kr.	Vas és móor-fürdő.	
Uzálás-tanítás.		Egy személy-jegy	1 frt — kr
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.	10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr
Uzoda.		Kád-fürdők.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.	Ruhával	— frt 50 kr
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.	Ruha nélkül	— frt 40 kr
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.	Villany-fürdő.	
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.	Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.	10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.		Külön ruha-díjak.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.	1 lepedő vagy palást	7 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 58 kr.	1 törölköző	8 kr.
30 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr.	Pénztárnyitás nyáron reggeli 8 óráker. télen reggeli 7 óráker.	
Masszázs egy személy	— frt 70 kr.		

A Simay-féle gőzfürdő-épületben azemelotben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcánál, parkettával kikapolt szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó. A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

5046/1895.

372.

Birtokeladási árverési hirdetmény.

Alólirt kir. jószágigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy a törvényhozás engedélye alapján az alább egyenként megnevezett földek és épületek örökáron leendő eladása végett az alább kitűzött helyen és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartatni.

Bánatpénzül a kitett becsérték 10%-a teendő le a szóbeli és írásbeli zárt ajánlatnál, mely utóbbi szabályosan szerkesztendő s 50 kros bélyeggel ellátva az árverés megkezdéséig az árverező bizottsághoz benyújtandó és kijelentendő, hogy versenyző az eladási árverési általános s részletes feltételeket — melyeket különben is aláírni köteles, ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Az árverési feltételek a kir. jószágigazgatóságnál és a kerületi ispánságoknál megtekinthetők.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fenntartatnak is.

Az eladások a következő helyeken és időben fognak megtartatni:

I. Kulán a m. kir. kincst. Ispánság hiv. helyiségében 1895. évi Junius hó 6-án d. e. 8 órakor.

Béregi védtöltés mellett 9 h. 790 □-öl 3100 frt, Szántovai védtöltés melletti föld 25 h. 125 □-öl 6400 frt, Baraczkai korcsma épület 986 □-öl. 4200 frt kikiáltási árral.

II. Aradon a m. kir. államjószágigazgatóságnál 1895. évi Junius hó 10-én d. e. 9 órakor.

Szabadhelyi korcsma, istálló szín 800 □-öl 3640 frt, Kovaszincz-panáti csárda 1 h. 274 □-öl 1950 frt, Pitvarosi korcsma beltelekkel 1100 □-öl 5000 frt, M.-pécskai alsó legelő föld 36 h. 469 □-öl 10176 frt 60 kr, M.-Csanád, Palota, Nagylak, Sajtényi halászati jog 1500 frt, M.-csanádi komp melletti föld 1506 □-öl 500 frt, Csicsér-mondorlaki halászati jog 975 frt, Glogovác-mikalakai halászati jog 860 frt, Paulis-szabadhelyi halászati jog 1520 forint, Apátfalvai 7 térk. számú beltelek 1101 □-öl 830 frt 80 kr, Apátfalvai 8 térk. számú beltelek s nagy magtár 664 □-öl 13193 frt 85 kr, Megyes egyházai heti vásár helypénzszedési jog 27352 frt kikiáltási árral.

III. Lippán a m. kir. kincst. Ispánság hiv. helyiségében 1895. évi Junius hó 11-én d. e. 8 órakor.

Lippai kivágási szántó D. 1 h. 80 frt, Lippai serbánczi gyümölcsös B. e. 1070 □-öl 10 frt, Lippai hodáj a lui Gyorgye Szirbu 1 h. 150 □-öl 327 frt 20 kr, Lippai gyunguk kaszáló 2 h. 898 □-öl 655 frt, Lippai basa kut 3 h. 1188 □-öl 528 frt, Lippai koasztá poganicza 3 h. 1234 □-öl 379 frt, Pernyesti pagyina 800 □-öl 56 frt, M.-Radnai vásár vámjog 4060 frt 80 kr, Lippai gyungyuk 4 h. 439 □-öl 2137 frt 20 kr, Lippai cserjés majorföld 4 h. 1370 □-öl 418 frt 20 kr, Lippai sásárok 5 h. 200 □-öl 128 frt 20 kr, Lippai serbánczi gyümölcsös kert 414 □-öl 16 frt, Válemárei volt ispáni lak 4300 frt kikiáltási árral.

Aradon, 1895. évi május hó 2-án.

IV. kir. államjószágigazgatóság.

ENGEL D.

Budapest, IV., Gróf Károlyi-utca 28.

CZÉG-, CZIM- ÉS CZIMERFESTÉSZETI MŰTEREM,

zászló- és diszitési-czikkek gyára,

készít minden szakbeli czikket izléses és tartós kivitelben a legolcsóbb árszámítás mellett.

Czimerek, zászlók és egyéb diszitési tárgyak kölcsönbe adatnak.

Nagy raktár: Lampionok és léghajókban.

Irnoki állást

keres

8 osztályt és érettségít végzett

fiatal ember,

aki már működött

2 hónapig
jegyzői irodában.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában 374

Főnyeremény
500.000
márka.

Sorsolási
értesítő.

A nyeremé-
nyekért
az állam ke-
zeskedik.

Részvételre meghívás Hamburg állam
jótállása mellett megindult

nagy sorsjátékokra,
melyeken

II millió 348.795 márka

a bizonyos nyeremény.

Ezen előnyös sorsjáték nyereményei,
daczára hogy a tervezet szerint csak
115,000 darab sorsjegy van kibo-
csájtva, a következők:

A főnyeremény 500,000 Márka

Nyeremény	21nyerem. á 10,000 m.
300,000 m.	56 á 5000
200,000	106 á 3000
100,000	231 á 2000
75,000	812 á 1000
70,000	1415 á 400
65,000	20 á 300
60,000	132 á 200,150
55,000	39755 á 156
50,000	8290 á 134,100,98
40,000	6848 á 69,42,20
20,000	

Összesen 37.700 nyeremény és a rövidebb hóna-
pokban részben lesz biztos a húzás.

A főnyeremény 1-ső osztálya 50.000 már-
kából, a 2-ik osztályban 55.000 márkára emel-
kedik, a 3-ikban 60.000, a 4-ikben 65.000,
az 5-ikben 70.000, a 6-ikban 75.000, a 7-ik-
ben 200.000, ez első nyereménnyel 300.000,
és végül 500.000 márka emelkedik.

Az első nyereményhúzásra, mely hivatalosan
lesz tudatva.

az egész eredeti sorsjegy csak 3.50 frt.

a fél " " " 1.75 frt.

a negyed " " " 0.90 frtba kerül.

A résztvevők mindnyájan kapnak tőlem az
első húzás után azonnal egy hivatalos, húzási
lajstromot minden felhívás nélkül.

Előlegesen ingyen a sorsjáték tervezetét az
állami hozzájárulásával, világosan kitüntetve a
befektetés és a nyeremény elosztását az osztályokra
vonatközzé.

A kifizetése és küldetése a nyeremény ös-
szegének általam eszközöltetik a legszigorubb
ellenőrzés mellett.

Megrendeléseket postautalványon vagy után-
vétellel kérem eszközölni.

Ajánlatokkal tessék fordulni a fél sors je-
gyeket vevőknek azonnal, s legalább is

f. évi május 22-éig.

tisztelettel

Heckscher József

Bank- és váltó-üzlete HAMBURG.

